

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Quickscan Wet natuurbescherming Langeweg 91 te Emst

Oriënterend onderzoek ecologie in het kader van de Wet natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2022-1053
Datum:	26 oktober 2022
Samensteller:	ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets:	ing. D.F. Knoops
Opdrachtgever:	Buro SRO Oost B.V.
Contactpersoon:	E. Stevens

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Planlocatie	5
1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep	6
2 Methode	8
2.1 Uitvoering onderzoek	8
2.2 Soortenbescherming	8
2.3 Gebiedsbescherming	10
2.4 Houtopstanden	11
2.5 Houdbaarheid en toepassing	11
3 Beoordeling	12
3.1 Soortenbescherming	12
3.2 Gebiedsbescherming	16
3.3 Houtopstanden	18
4 Samenvatting	19
4.1 Soortenbescherming	19
4.2 Gebiedsbescherming	19
4.3 Houtopstanden	19
5 Conclusie	20
5.1 Conclusie	20
5.2 Uitvoerbaarheid	20
5.3 Vervolgstappen	20
5.4 Te treffen maatregelen	20

1 Inleiding

Aan de Langeweg 91 te Emst is een boeren erf met agrarische percelen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens bestaande agrarische gronden om te vormen naar natuur in het kader van compensatieplicht. Het bestemmingsplan dient derhalve te worden gewijzigd naar 'natuur'.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Buro SRO Oost B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep uitvoerbaar is in het kader van de Wet natuurbescherming en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van houtopstanden zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Langeweg 91 te Emst.

1.1 Planlocatie

De planlocatie betreft agrarische gronden gelegen achter het erf genummerd met Langeweg 91 te Emst (figuur 1.2). De agrarische gronden zijn hoofdzakelijk in gebruik als grasland, kort voor het veldbezoek is er gehooid. De percelen zijn relatief nat, wat indicatief is voor hogere grondwaterstanden. Dwars over het perceel stroomt een smalle beek met indicatie van kwel. Gezien de verdere droge zandgronden in de omgeving belangrijke jaarrond aanwezig oppervlaktewater als drinkwater voor dieren. Op de agrarische gronden zijn verschillende wildwissels van noord naar zuid aangetroffen, aannemelijk van forser grondbonden zoogdieren zoals das of vos. De gronden worden omzoomd door knotwilgen. In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Langeweg 91 te Emst.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door de overgang van bosgebied naar agrarische gronden. Direct ten noorden grenst het plangebied aan de bosgebieden en heidegebieden van de 'Veluwe'. De struweelranden ten noorden van de planlocatie, veelal bestaande uit rododendrons, staan op het noordelijk gelegen perceel en zijn geen eigendom van de initiatiefnemer. In de bosschage is een hoogzit en schuttershut ten behoeve van de jacht aanwezig. Langs de Langeweg en de Oranjeweg zijn agrarische percelen in bedrijf. De bebouwde kom van Emst ligt op circa 3,2 km ten oosten.

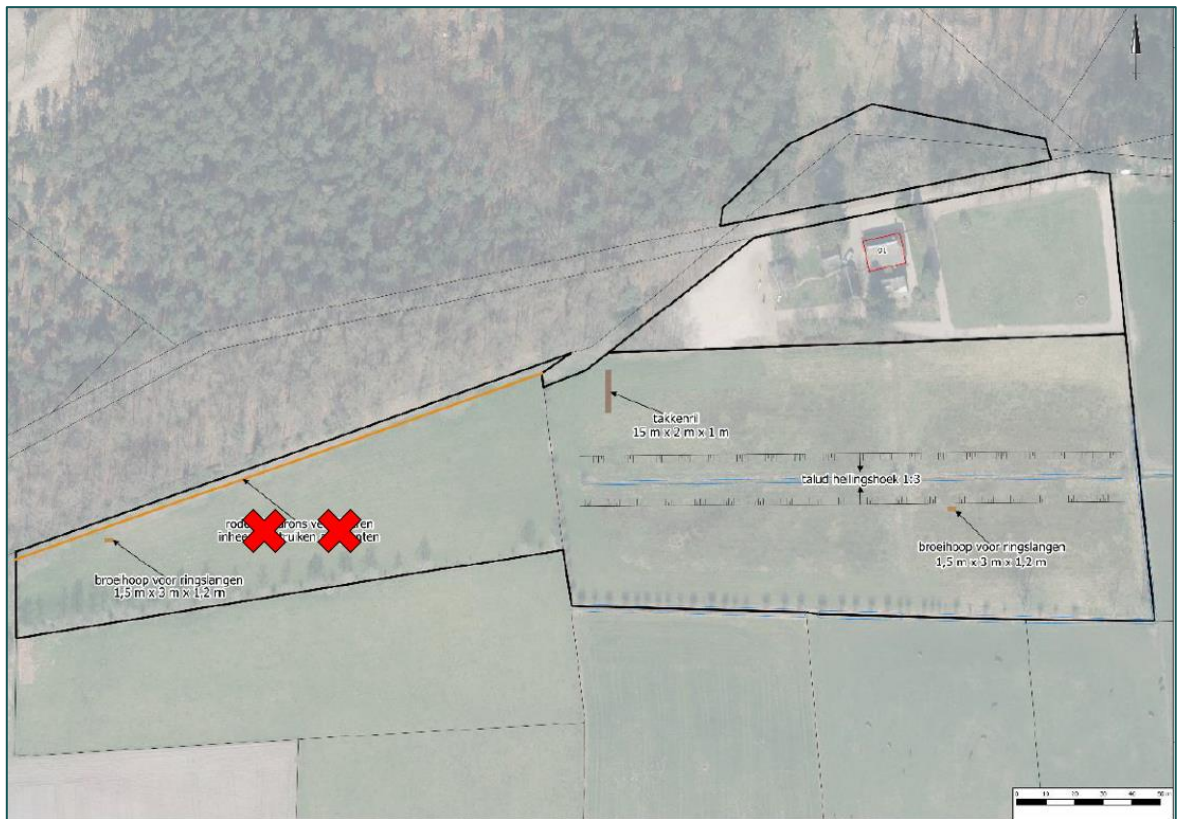

Figuur 1.3 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie. Hier is de smalle watervoerende beek te zien.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het omvormen van agrarische gronden naar natuur. De functie van het perceel dient te wijzigen naar 'natuur'. Er worden geen gebouwen gesloopt en geen groenstructuren verwijderd. Onderstaand volgt een korte opsomming van de concrete ingrepen en effecten:

- realiseren natuurvriendelijke oever; algemene graafwerkzaamheden;
- toevoegen takkenril: vervoer hout;
- toevoegen broeihop voor ringslangen: vervoer hout en blad;

Figuur 1.4 Inrichting van de percelen (gewijzigd naar: Econsultancy). Het verwijderen van rododendrons is niet mogelijk omdat dit buiten de perceelgrens en buiten de eigendom valt.

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Wet natuurbescherming en de provinciale omgevingsverordening.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 5 oktober 2022 en is uitgevoerd door ir. T.W.D. Schrader en J. van Soolingen. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 14° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In NDFF wordt normaliter hierbij een straal van 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een volledig beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

2.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Wnb art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (Wnb art. 3.5) en Andere soorten (Wnb art. 3.10). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt een ontheffingsplicht.

Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Wnb art. 3.5)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten (Wnb art. 3.10)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 2.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4 (Provincie Gelderland)			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5 (Provincie Gelderland)			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eidereend	IJsvogel	Spreeuw	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Wnb art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Wnb art. 1.11). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 2.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

2.3 Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Provinciaal beleid (provincie Gelderland)

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Gelders Natuurnetwerk

Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders Natuurnetwerk aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn. Bij aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang geldt een compensatieplicht.

Groene Ontwikkelingszone

Een nieuwe ontwikkeling in de Groene Ontwikkelingszone is toegestaan als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in een versterkingsplan.

Weidevogelgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelgebied laat de realisatie van een nieuwe windturbine of nieuw zonneveld niet toe. Een andere nieuwe activiteit of ontwikkeling is enkel toegestaan als deze geen nadelige gevolgen heeft voor de functie als broedgebied voor weidevogels.

Ganzenrustgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een ganzenrustgebied laat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit of ontwikkeling wordt uitgevoerd op een locatie waar de nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk worden beperkt, en na uitvoering minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Beschermingszone natte landnatuur

Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een beschermingszone natte landnatuur maakt geen

functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn.

2.4 Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Wnb art. 4.1):

- a) houtopstanden binnen de door gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.5 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Over het algemeen heeft een quickscan Wet natuurbescherming een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde planten niet bekend (NDFF 2012-2022).

De planlocatie betreft agrarische gronden in gebruik als grasland, vooral raaigras en struisgras is aanwezig. Ter plaatse van de randen van de percelen en op de oevers van de beek is meer structuur aanwezig. Enkele waargenomen soorten betreffen: haagwinde, klein streepzaad, late guldenroede, pitrus, reuzenbalsemien, rolklaver, salomonszegel, schapenzuring en scherpe boterbloem. Er zijn geen planten aangetroffen die sterk indicatief zijn voor bijzondere groeiomstandigheden. De beoogde realisatie van een natuurvriendelijke oever zorgt voor betere groeiomstandigheden voor vegetatie en leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Wel is reuzenbalsemien aangetroffen, een invasieve exoot die zich via het wegslingeren van zaden makkelijk kan verspreiden. Het wordt aangeraden om deze plant passend te bestrijden, bijvoorbeeld door het verwijderen van de plant voordat deze zaad heeft gevormd.

Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, boomarter, bosmuis, bruine rat, damhert, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, edelhert, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenarter, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wild zwijn, woelrat en wolf (NDFF 2012-2022). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: boomarter, damhert, das, edelhert, rode eekhoorn, steenarter, wild zwijn en wolf.

De planlocatie geldt als geschikt uitloopgebied voor grondgebonden zoogdieren vanuit het noordelijk gelegen bosgebied. Aanwezigheid van al deze beschermde zoogdieren, al dan niet sporadische aanwezigheid, kan worden verwacht. Deze zoogdieren zijn door menselijke verstoring vooral in schemering en in de nacht actief. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het natuurvriendelijk maken van de beek en het toevoegen van takkenrillen en broeihopen. Deze ingrepen hebben geen negatief effect op verblijfplaatsen of het functioneel leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdieren en zorgen zelf voor positieve effecten. Om eventuele verstoring te voorkomen wordt geadviseerd om werkzaamheden uitsluitend bij daglicht uit te voeren.

Door vorengenoemde is het uitgesloten dat er sprake is van het wegnemen van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrictlijn en niet vrijgestelde andere soorten. De planlocatie heeft mogelijk ook functies voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Er zijn verscheidene molshopen en (ingestorte) konijnenholen op de planlocatie aanwezig. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar

habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Omgevingsverordening van de provincie vallen (zie Wnb art. 3.10). Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (NDFD 2012-2022). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als Habitatrichtlijnsoorten beschermd (Wnb art. 3.5). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H5.4).

Er worden in de beoogde ruimtelijke ingreep geen gebouwen gesloopt en geen groenstructuren verwijderd. Daarnaast wordt geen verlichting aangebracht. Hierdoor is het uitgesloten dat er sprake is van effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Hoewel het uitgesloten is dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in het wegnemen van vleermuisverblijfplaatsen, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep worden deze structuren niet aangetast, maar door het toevoegen van een natuurvriendelijke oever juist versterkt.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, poelkikker en rugstreeppad (NDFD 2012-2022). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: Alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven zowel in een aquatisch als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever en het toevoegen van broeihopen en takkenrillen heeft een positief effect op amfibieën. Hierdoor wordt de kwaliteit van voortplantingswater verbeterd en worden overwinteringsstructuren toegevoegd. Ten tijde van de uitvoering van de graafwerkzaamheden aan de oever is het van belang dat er geen tijdelijke negatieve effecten op beschermde amfibieën ontstaan. Het is namelijk mogelijk dat in de huidige situatie bijvoorbeeld poelkikker of rugstreeppad de beek kan gebruiken als voortplantingswater. Door de hoge waterstanden op het perceel wordt overwintering van amfibieën in de oever niet verwacht. Amfibieën kunnen op korte afstand betere overwinteringslocaties vinden in de bosschages en bosgebieden ten noorden. Om negatieve effecten op beschermde amfibieën uit te sluiten wordt geadviseerd om de graafwerkzaamheden uit te voeren buiten de voortplantingsperiode. Voor de meeste (beschermde) amfibieën geldt hiervoor de periode 1 maart t/m 15 september. De graafwerkzaamheden kunnen dus uitgevoerd worden in de periode 15 september t/m 28 februari.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad voorkomen op de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de vastgestelde provinciale verordeningen. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: adder, gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis (NDFF 2012-2022). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. In de oeverzone van de beek kunnen levendbarende hagedis en ringslang voorkomen. Er zijn echter in de huidige situatie geen structuren die geschikt zijn ter voortplanting of ter overwintering die worden weggenomen. Deze belangrijke structuren worden door het toevoegen van takkenrillen en broeihopen wel toegevoegd. Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde vissoorten: beekprik en elrits (NDFF 2012-2022).

De aanwezige beek betreft een relatief smalle watergang met een indicatie van kwel. Mogelijk kan de beek ook door beschermde vissen gebruikt worden. Bij de beoogde realisatie van een natuurvriendelijke oever worden graafwerkzaamheden uitgevoerd. Het wordt geadviseerd om deze werkzaamheden uit te voeren in de winterperiode. Daarnaast dienen enkele maatregelen getroffen te worden, zie H5.4.

Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: bosparelmoervlinder, gevlekte witsnuitlibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, vliegend hert en zilveren maan (NDFF 2012-2022).

In de beoogde ruimtelijke ingreep zijn geen aanpassingen aan groenstructuren voorzien, waardoor effecten op bosparelmoervlinder, grote vos, grote weerschijnvlinder, vliegend hert en zilveren maan op voorhand zijn uitgesloten.

De gevlekte witsnuitlibel komt vooral voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Vlinderstichting gevlekte witsnuitlibel, 2022). Gezien de planlocatie niet voorziet in geschikt habitat voor de gevlekte witsnuitlibel kan het voorkomen van de soort derhalve uitgesloten worden.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: gaai, koolmees, raaf, roodborst, sijs, vink, winterkoning en zwarte kraai. Ook zijn twee nestkasten voor bosuil aanwezig in de noordelijk gelegen bosschage. Gedurende het veldbezoek zijn individuen, nesten en/of sporen niet aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels niet bekend (NDFF 2012-2022).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft niet tot gevolg dat bebouwing wordt gesloopt. Hierdoor is het wegnemen van rustplaatsen of nestplaatsen van huismus, gierzwaluw of gebouwbewonende uilensoorten niet aan de orde.

Het realiseren van een natuurvriendelijke oever resulteert in een verbetering van het functioneel leefgebied van uilen, mocht dit aanwezig zijn op de planlocatie. Er zijn tijdens het veldbezoek geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. Wel is een plukplaats aangetroffen met een houtduif als prooirest, aannemelijk geslagen door een havik. Het noordelijk gelegen bosgebied is geschikt voor soorten die in bomen broeden als buizerd, havik, sperwer en ransuil. De aanwezigheid van deze soorten kan niet geheel uitgesloten worden, maar de beoogde ruimtelijke ingreep heeft geen negatief effect. Het wordt geadviseerd om de graafwerkzaamheden ten behoeve van de natuurvriendelijke oever in de winterperiode uit te voeren. Hierdoor zijn verstorende effecten op broedende vogels niet aan de orde. Mochten de graafwerkzaamheden binnen het broedseizoen uitgevoerd worden, is de afstand van de beek tot het bosgebied voldoende groot om verstorende effecten tot insignificant te beoordelen.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in voldoende voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken en bomen, vooral de knotwilgen, vormen voor algemene broedvogels zoals duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen. Ook heeft de beoogde ruimtelijke ingreep niet tot gevolg dat er groenstructuren worden verwijderd. De beek en de oeverzone zijn dermate smal dat hier geen meerkoet en wilde eend worden verwacht, hoewel dit niet geheel uitgesloten kan worden. Ook een kievit of grauwe gans kan op de planlocatie tot broeden komen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten wordt geadviseerd om de graafwerkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 25 m ligt het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (figuur 3.1).

Figuur 3.1 De planlocatie ligt op een afstand van circa 25 m tot het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het omvormen van agrarische gronden naar natuur. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de werkzaamheden dermate beperkt zijn dat deze op een dergelijke afstand tot het omliggende Natura 2000-gebieden niet resulteren in negatieve effecten. De perceelgrens ligt circa 25 meter van het Natura 2000-gebied, maar de meeste werkzaamheden worden op grotere afstand uitgevoerd (50-100 meter). Daarnaast ligt er een bosschage en een boerenerf als buffer tussenliggend. De werkzaamheden worden met relatief klein materieel uitgevoerd, waardoor geluidsverstoring sterk wordt beperkt.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase niet tot een toename in het aantal verkeersbewegingen of andere stikstofemissie.

Gedurende de aanleg (bouwfase) kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. De Wet natuurbescherming bevat ten gevolge van de Stikstofwet per d.d. 1 juli 2021 een partiële vrijstelling voor activiteiten gedurende de bouwfase. Hiermee kunnen de gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door aangewezen activiteiten van de bouwsector buiten beschouwing worden gelaten (Wnb art. 2.9a). De juridische status van deze partiële vrijstelling kan in de toekomst wijzigen. Als activiteiten van de bouwsector worden aangewezen (algemene maatregelen van bestuur stikstofreductie en natuurverbetering):

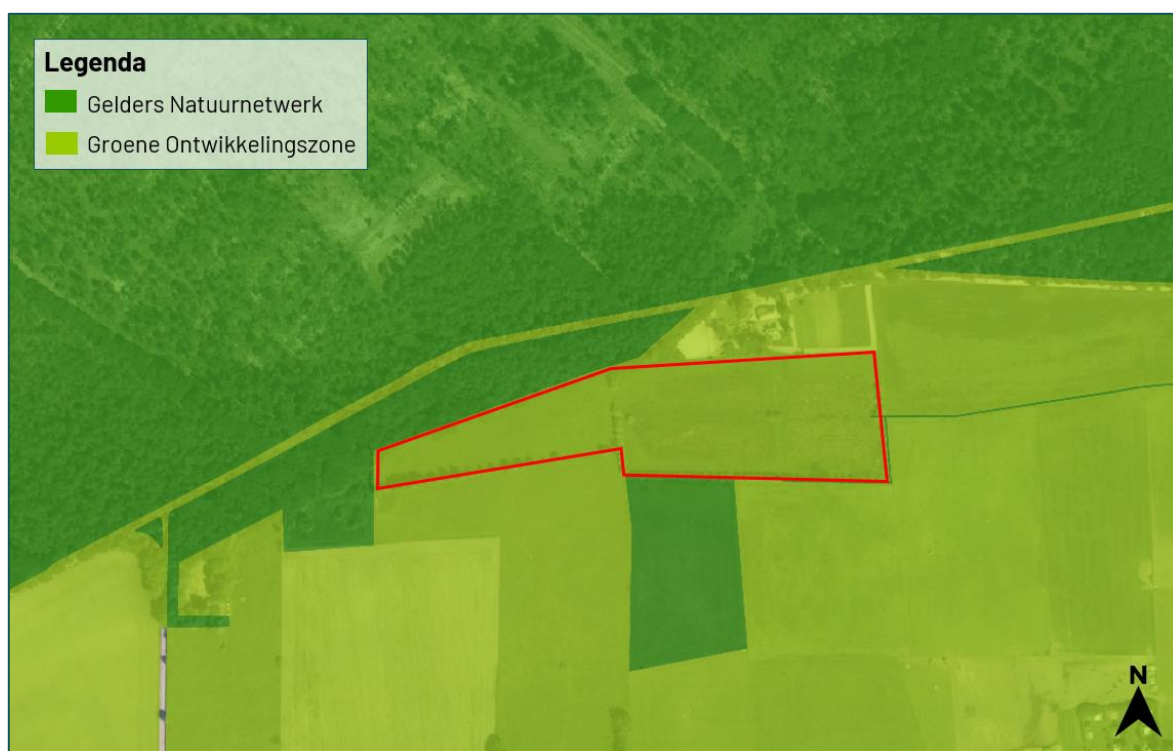
- a. het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen;

- b. het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen.

Gezien er in de gebruiksfase geen sprake is een toename in stikstofemissie wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS-Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Provinciaal aangewezen gebieden (Gelderland)

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Gelders Natuurnetwerk, Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied of Beschermingszone natte landnatuur. Wel ligt de planlocatie in de Groene ontwikkelingszone (figuur 3.2) en grenst de planlocatie het Gelders Natuurnetwerk. Ook grenst de planlocatie aan de Beschermingszone natte landnatuur (figuur 3.3). Gezien de beoogde ruimtelijke ingreep zorgt voor natuurversterking is er op voorhand geen sprake van aantasting van de samenhang of van aantasting van kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van de Groene ontwikkelingszone.

Figuur 3.2 De planlocatie ligt binnen de Groene ontwikkelingszone en grenst aan het Gelders Natuurnetwerk (bron: Geconsolideerde omgevingsverordening Gelderland).

Figuur 3.3 De planlocatie grenst aan de beschermingszone natte landnatuur (bron: Geconsolideerde omgevingsverordening Gelderland).

3.3 Houtopstanden

Wet natuurbescherming

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. Een meldingsplicht in het kader van Wnb is niet noodzakelijk.

4 Samenvatting

4.1 Soortenbescherming

De planlocatie heeft mogelijk een essentiële betekenis voor beschermde soorten. Ten aanzien van beschermde amfibieën, vissen en vogels wordt geadviseerd middels maatregelen effecten te voorkomen. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor soorten welke niet beschermd zijn (behoudens de algemene zorgplicht) en/of waarvoor een vrijstelling geldt. Voor broedvogels geldt dat de nesten van alle soorten beschermd zijn tijdens het broedseizoen (indicatief 15 maart – 15 juli).

Tabel 4.1 Overzicht van de Soortenbescherming.

Soortgroep	Bescherming Wnb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijke functie planlocatie
Planten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels (cat. 1 t/m 4)		Nee	
Vogels (Algemeen en cat. 5)		Nee	

4.2 Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of provinciaal aangewezen beschermde gebieden anders dan de Groene ontwikkelingszone. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een Voortoets, AERIUS-stikstofberekening en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

Tabel 4.2 Overzicht van beschermde gebieden in het kader van gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Nader onderzoek
Natura 2000	25 m	Geen	N.v.t.
Gelders Natuurnetwerk	0 m	Geen	N.v.t.
Groene ontwikkelingszone	0 m	Geen	N.v.t.
Beschermingszone natte landnatuur	0 m	Geen	N.v.t.

4.3 Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen kapwerkzaamheden voorzien.

5 Conclusie

5.1 Conclusie

De beoogde natuurrealisatie op agrarische gronden aan de Langeweg 91 te Emst is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

5.2 Uitvoerbaarheid

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde amfibieën, vissen, zoogdieren algemene broedvogels (in het kader van algemene zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

5.3 Vervolgstappen

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden (soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden). Derhalve is het uitvoeren van aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

5.4 Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- De graafwerkzaamheden t.b.v. de natuurvriendelijke oever moeten tussen 15 september en 28 februari uitgevoerd worden. Door de kwetsbare voortplantingsperiode te ontzien worden effecten op beschermde amfibieën, vissen en vogels voorkomen.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).

Bronvermelding

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Das (*Meles meles*)
Kennisdocument Heikikker (*Rana arvalis*)
Kennisdocument Kerkuil (*Tyto alba*)
Kennisdocument Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*)
Kennisdocument Poelkikker (*Pelophylax lessonae*)
Kennisdocument Rugstreeppad (*Epidalea calamita*)
Kennisdocument Steenuil (*Athene noctua*)

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.gelderland.maps.arcgis.com
www.gldanders.planoview.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlinderstichting.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Langeweg 91 te Emst en bestaat uit agrarische percelen. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het omvormen van de agrarische gronden naar natuur.

Figuur 2 De oevers van de aanwezige beek zullen natuurvriendelijk worden ingericht.

Figuur 3 Er zijn verschillende wildwissels aanwezig op de percelen, indicatief voor gebruik door grondgebonden zoogdieren zoals das en vos.

Figuur 4 De noordelijk gelegen groenstructuren vallen buiten de perceelgrens en buiten de eigendom van de initiatiefnemer.

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl